Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2017:023.002577

Dosar nr. 562/2/2017

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL
SENTINŢA CIVILĂ NR. 2577
ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN DATA DE 26.06.2017
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :
PREŞEDINTE: VIRGINIA FILIPESCU
GREFIER: DANA ŞTEFĂNESCU

Pe rol se află soluţionarea cererii formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul BEREKMERI IOAN, având ca obiect „constatarea calităţii de lucrător/colaborator al securitaţii (OUG nr. 24/2008)".

Dezbaterile asupra fondului au avut loc in şedinţa publică de la 12.06.2017, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunţarea pentru astăzi, 26.06.2017, când, în aceeaşi compunere, a hotarât următoarele:

C U R T E A,

Asupra cauzei de faţă , înregistrată la Curtea de Apel Bucureşti, Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal sub nr. 562/2/2017.

Examinând actele şi lucrările dosarului constată următoarele:

Reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a formulat acţiune în constatare solicitând să se aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Berekmeri Ioan.

Motivele acţiunii sunt următoarele:

În fapt, prin cererea nr. P 2921/15/15.10.2015 adresată C.N.S.A.S. de către Asociaţia <15 Noiembrie 1987> Braşov, se solicita verificarea domnului BEREKMERI Ioan, în calitate de deţinător al titlului de participant la Revolta muncitorească anticomunistă de la Braşov din 15.11.1987.

Aşa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/744 din 06.04.2016 şi din înscrisurile ataşate, pârâtul a fost recrutat la data de 28.08.1981, sub numele conspirativ <STAMORAN / ION STAMURAN>, de către U.S. Braşov pentru "cunoaşterea aspectelor şi fenomenelor negative din punct de vedere al Securităţii, a manifestărilor ostile din partea elementelor din baza de lucru". Dosarul fond reţea al cărui titular este pârâtul - R 428250 - nu are un document de abandonare, însă în raportul din data de 05.01.1987 se propune scoaterea din reţea a pârâtului întrucât a devenit membru de partid.

Norma citată descrie, sub aceeaşi denumire generică, 3 posibilităţi de relaţie cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiţii specifice fiecărei categorii.

Apreciază că sunt îndeplinite condiţiile legale dat fiind notele informative referitoare la nemulţumirile unor colegi de serviciu legate de condiţiile şi nivelul de trai. Astfel, în nota din 05.07.1985 relatează că numitul F.I., care are rude si prieteni în Canada, "în diverse discuţii se declară nemulţumit cu unele probleme din ţara noastră, afirmând că în alte ţări viaţa e mai bună ca la noi". Semnalează şi nota din 07.10.1985 în care relatează organelor de securitate discuţiile purtate de H.Ş., V.L., P.B., P.M., T.I. pe marginea legii referitoare la "contribuţia bănească prin muncă", în sensul că persoanele menţionate îşi exprimau

nemulţumirea, subliniind că "unii/.../abia au timp să se aprovizioneze deoarece sunt cozi la alimente care şi aşa se găsesc în cantitate insuficientă" Pe aceeaşi temă, anume reţinerea sumelor din retribuţie şi lipsa alimentelor, furnizează nota din 08.04.1986 în care nominalizează pe numiţii R.V., M.D, P.V., N.A. şi V.L.. în acelaşi sens este şi nota din 29.10.1986 în care pârâtul semnalează "atmosfera încordată şi de nelinişte în ceea ce priveşte alimentarea cu alimentele necesare hranei zilnice", subliniind că "sunt discuţii negative asupra hranei iar "ca rezultat al acestor neajunsuri se observă o reacţie de demoralizare a oamenilor, unii îşi manifestă verbal nemulţumirile", cum ar fi: B.I., P.M., T.V., B.A.

Materialele analizate anterior dovedesc peremptoriu că pârâtul, în mod conştient a furnizat informaţiile respective, având reprezentarea consecinţelor acestor informări.

Mai mult, consecinţele delaţiunilor prezentate anterior au constat în încadrarea persoanelor semnalate pentru a vedea "dacă are relaţii cu persoane din Canada şi R.P.U". Mai mult, informările respective au fost exploatate fie "la Serviciul 1, la tov. Lt. Filculescu", fie la lt.col. Grozea din cadrul aceluiaşi serviciu, fie "la buletin".

Faţă de conţinutul notelor indicate se apreciază că, asemenea comentarii legate de nivelul de trai şi lipsa alimentelor reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. De altfel, este de notorietate faptul că, anii '80 au fost guvernaţi de o politică restrictivă în toate domeniile, inclusiv în cel alimentar. Potrivit Raportului final al Comisiei Prezidenţiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România „sfârşitul anilor 1980 a coincis cu accentuarea politicii represive, inclusiv în plan economic. Cu sprijinul unor specialişti din domeniul sănătăţii /.../şi din alte sectoare, conducerea PCR, şi în primul rând Nicolae Ceauşescu au luat decizii cu grave consecinţe în planul vieţii cotidiene a cetăţenilor României: penuria artificială organizată statal, reducerea dramatică a consumului de electricitate pentru uzul cetăţenilor, dar nu numai, justificarea pe baze fals ştiinţifice a unor politici deliberate de înfometare a populaţiei. /.../ Obsesia lui Nicolae Ceauşescu şi a camarilei sale, izvorâtă înainte de toate dintr-o filozofie autarhică, de a achita, într-un interval foarte scurt, întreaga datorie externă (de peste 8 miliarde de dolari), a dus la deteriorarea accelerată a bazei tehnologice a economiei, a industriei turistice şi a condiţiilor de viaţă. /.../ Cozile interminabile, soldate întotdeauna cu rezultate incerte, au devenit viaţa de zi cu zi a cetăţenilor români." (Raport final - Comisia Prezidenţială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, 2006 - Bucureşti, f. 424).

Nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de investigare, prin căutarea şi obţinerea de noi informaţii despre urmăriţi, fără acordul acestora (încălcarea dreptului la viată privată) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă. Mai mult, în speţa dedusă judecăţii, aşa cum am subliniat anterior, suntem în prezenţa unei îngrădiri efective a dreptului la viaţă privată. În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la viaţa privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

În drept, întemeiază acţiunea pe conţinutul articolelor: art. 3 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, coroborat cu art. 18 alin. 2 şi art. 22 alin. 1 din legea nr. 341/2004 a recunoştinţei pentru victoria Revoluţiei Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Braşov din noiembrie 1987 şi pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, ale Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008.

În dovedirea acţiunii, înţelege să folosească următoarele probe: Nota de Constatare nr. DI/I/744 din 06.04.2016, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.; Dosarul R 428250 (cota

C.N.S.A.S.), integral; Cererea nr. P 2921/15/15.10.2015 adresată C.N.S.A.S. de către Asociaţia <15Noiembrie 1987> Braşov.

Pârâtul Berekmeri Ioan a formulat **întâmpinare** prin care a solicitat respingerea acţiunii de constatare formulata de către Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securităţii ca nefondata.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

1. Informaţiile furnizate Securităţii sa se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.
2. Informaţiile prevăzute la pct. 1 sa vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului.

Invocă pe aceasta cale următoarele excepţii:

1. Excepţia lipsei calităţii procesuale pasive .

În motivarea excepţiei, precizează faptul ca a urmat serviciul militar obligatoriu la U.M. 0616 Braşov (Rulmentul , trupele de securitate) , fiind „ Furier de stat major", activitatea a desfăşurat-o in conformitate cu dispoziţiile legale si ordinele militare primite potrivit regulamentelor în vigoare la acea data .

Susţine ca nu a comis fapte care sa constituie abateri disciplinare sau încălcări ale legii si fapte ilegale care sa afecteze pretinsele drepturi invocate in acţiune, ori care sa determine condamnări penale sau alte privări de libertate. Nu a exercitat in nume propriu sarcinile de serviciu stabilite de sistemul legislativ si de apărare din Republica Socialista România ca stat suveran nu pot fi răspunzător de acuze colective si nu are calitate procesuală pasivă.

Calitate procesuala pasiva pot avea MINISTERUL APĂRĂRII NAŢIONALE, MINISTERUL DE INTERNE, SERVICIUL ROMAN DE INFORMAŢII, SERVICIUL DE INFORMAŢII EXTERNE, CONSILUL SUPREM DE APĂRARE A TARII, instituţii ale statului roman, succesoare cu titlu universal ale FORŢELOR ARMATE ALE ROMÂNIEI dupa 22.12.1989. Calitate procesuala pasiva are SERVICIUL ROMAN DE INFORMAŢII, ca succesor cu titlu universal al DEPARTAMENTULUI SECURITĂŢII STATULUI.

2. Excepţia lipsei calităţii procesuale active a reclamantului.

În argumentarea acestei excepţii, arată că nu exista o cerere expresa a ASOCIAŢIEI <15 Noiembrie 1987> Braşov de a fi verificat personal.

Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securităţii nu este afectat in nici un fel in prezenta cauza, nu are un interes legitim, atât timp cât paratul nu i-a încalcat nici un drept individual sau colectiv.

Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securităţii, se subroga nepermis si in atributiunile Avocatului Poporului .

CNSAS nu trebuia să fie abilitat prin lege să introducă acţiuni în justiţie pentru constatarea calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, acest drept trebuind să aparţină exclusiv cetăţeanului care se consideră vătămat ca urmare a eventualelor acţiuni abuzive ale unor lucrători din fosta Securitate, singurul în măsura să aprecieze asupra prejudiciilor suferite.

Prin introducerea unor acţiuni în constatare, CNSAS se subrogă în dreptul cetăţeanului de a avea acces liber la justiţie pentru apărarea drepturilor, a libertăţilor şi a intereselor sale legitime, garantat prin dispoziţiile art. 21 alin. 1 din legea fundamentală.

Mai mult, art. 21 alin. 2 din Constituţie stipulează că "Nici o lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept".

Pentru promovarea unei astfel de acţiuni, CNSAS ar trebui să fie mandatat în acest sens pentru fiecare caz în parte de cetăţeanul care se consideră vătămat într-un drept al său ori într-un interes legitim, potrivit dispoziţiilor procesual civile referitoare la prezentarea părţilor în judecată.

3.Excepţia inadmisibilitatii cererii reclamantului.

Conform prevederilor art. 5 alin. 3. din Legea 554/2004 privind contenciosul administrativ. nu pot fi atacate in contenciosul administrativ actele care privesc apărarea si securitatea naţionala.

Acele activităţi invocate in cererea reclamantului au fost activităţi reglementate cu caracter militar ,ce aveau ca scop apărarea si securitatea naţionala a tarii si nu acte individuale ale paratului ca persoana fizica.

Indiferent de interpretarea data de reclamant, activităţile de tip militar, sunt supuse ordinelor si regulamentelor militare, pe o structura si o ierarhie a actelor de comanda nesupuse jurisdicţiei de contencios administrativ.

Conform specificului militar, actele de comandament cu caracter militar presupun dreptul comandanţilor de a da ordine in timp de pace sau război care nu sunt supuse legii 554/2004.

Prin abordarea acţiunii reclamantului se doreşte imoral sa se inducă ideea prezumţiei totale si permanente de vinovăţie colectiva, contrara dispoziţiilor art. 23 alin. 1 din Constituţie, aspect ce lezează demnitatea si integritatea unor persoane vinovate, nenominalizate, generic.

4.Excepţia de necompetenta materiala a instanţei

Instanţa de contencios administrativ este chemata sa se pronunţe asupra unor aspecte sau fapte de natura penala, fara a avea competente materiale de acest fel.

Calitatea de lucrator al securităţii trebuie raportata la acte si fapte concrete, la acţiuni reale care au suprimat sau îngrădit drepturi si libertăţi fundamentale, in timpul serviciului, fara drept, prin abuz sau nelegal si nu păreri sau supoziţii încărcate de subiectivismul prepusilor reclamantei.

Daca aceste acuze ar fi adevărate, ele nu pot fi analizate probate, evaluate si condamnate de o instanţa de contencios administrativ, ci numai de organul de urmărire penala.

Paratul nu se poate apară in fata prepusilor reclamantei, nefiindu-i permis accesul si dreptul de a se apară in vreun fel.

5. Excepţia necompetentei teritoriale a instanţei.

Fiind o cauza de contencios, conform regulilor universale de procedura, instanţa competenta teritorial este cea de la domiciliul paratului.

Contrar regulilor universale de procedura civila, este stabilita arbitrar şi netemeinic unica instanţa in România, respectiv Curtea de Apel Bucuresti-Sectia Contencios Administrativ si Fiscal, tocmai pentru a face ineficient accesul la justiţie al paraţilor, care pe fondul bolilor, a batrinetii, a imposibilităţii de mişcare si deplasare nu se pot prezenta pentru a se apară.

Este ingradit in mod conştient si deliberat dreptul persoanei verificate privind accesul la justiţie, posibilitatea de a fi judecat de o instanţa din apropierea domiciliului sau, independenta si imparţialitatea, conform art. 6 al 1 din CONVENŢIE (CEDO).

Reclamantul are astfel o situaţie privilegiata si este protejat nepermis de mult, aspect ce echivalează cu un act autentic de discriminare privind accesul la justiţie si neegalitatea in fata legii.

Pe fond, arată că potrivit art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, colaborator al Securităţii este „persoana care a furnizat informaţii indiferent sub ce forma, precum note si rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucratorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile de sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist si care au vizat îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale".

Referitor la condiţiile de fond apreciază ca nu este indeplinita atat prima condiţie, cu privire la denunţarea unor atitudini potrivnice regimului comunist, cat si cea de-a doua, referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale, acest aspect rezulta si din raportul privind analiza activităţii desfăşurate din 28.08.1985 de unde reiese faptul ca „ notele furnizate si aspectele relatate nu se ridica la nivelul posibilităţilor pe care le are si la nivelul problemelor ce se ridica la nivelul secţiei 420 agregate"

Pentru aceste considerente solicită respingerea acţiunii formulate de către Consiliul National pentru Studierea Arhivelor Securităţii.

In drept invocă art. 205 alin. 2 C.proc.civ.

In apărare a depus la dosar înscrisuri.

La termenul de judecată din data de 15.05.2017, instanţa a dispus emiterea unei adrese către pârât pentru a preciza dacă înţelege să critice dispoziţiile O.U.G. nr. 24/2008 şi sub ce formă procedurală sau dacă invocă excepţia de neconstituţionalitate a acestui act normativ.

Pârâtul a depus la dosar note de şedinţă prin care a precizat că **nu** critică dispoziţiile OUG nr. 24/2008 şi **nu** invocă excepţia de neconstituţionalitate a acestui act normativ.

În ceea ce priveşte excepţiile invocate se reţin următoarele:

Excepţiile necompetenţei materiale şi teritoriale ale Curţii de Apel Bucureşti au fost respinse prin încheierea din data de 15.05.2017 văzând dispoziţiile art. 11 din OUG nr. 24/2008.

Potrivit art. 11 din acest act normativ, :"(1) Acţiunea în constatarea calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia **se introduce la Secţia de contencios administrativ şi fiscal a Curţii de Apel Bucureşti,** fiind scutită de taxă de timbru".

Instanţa a interpelat în mod expres pe pârât dacă înţelege să invoce excepţia de neconstituţionalitate a textelor legale din OUG nr. 24/2008 iar acesta a precizat în mod expres că **nu** critică prevederile legislative.

În această situaţie, Curtea aplică întocmai dispoziţiile legale.

De altfel, cu privire la competenţa materială şi teritorială a Curţii de Apel Bucureşti s-a pronunţat Curtea Constituţională prin Decizia nr. 672/2012 arătând că „ potrivit art. 126 alin. (1) şi (2) din Constituţie, justiţia se realizează prin instanţele judecătoreşti, a căror competenţă este stabilită numai prin lege. Or, prevederile legale criticate corespund pe deplin exigenţelor constituţionale invocate, inclusiv celor prevăzute de art. 126 alin. (5) referitor la interdicţia înfiinţării de instanţe extraordinare (a se vedea Decizia nr. 1.194 din 24 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 4 noiembrie 2009)".

În legătură cu încălcarea dispoziţiilor art. 126 alin. (6) din Constituţie, susţinută din perspectiva stabilirii competenţei instanţelor de contencios administrativ de a se pronunţa asupra unor acte de comandament cu caracter militar, Curtea a constatat că şi această susţinere este neîntemeiată: „ Astfel, prevederile legale criticate privind promovarea unei acţiuni în constatarea calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, pe calea contenciosului administrativ, nu reglementează controlul judecătoresc al unor acte de comandament cu caracter militar. Controlul legalităţii sau temeiniciei unor astfel de acte excedează cadrului normativ al ordonanţei de urgenţă criticate, obiectul de reglementare al acesteia fiind în mod univoc menţionat, şi anume "accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii" (a se vedea Decizia nr. 219 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 24 aprilie 2012)".

Nu este îngrădit dreptul la apărare al pârâtului care are posibilitatea de a formula întâmpinare, de a depune la dosar concluzii scrise chiar şi în condiţiile în care nu se poate deplasa, beneficiind astfel de o judecată imparţială cu deplin acces la justiţie, indiferent de competenţa teritorială a instanţei.

Excepţia lipsei calităţii procesuale pasive este neîntemeiată.

Văzând argumentele pârâtului în susţinerea acestei excepţii, se deduce că vizează apărări ce vizează fondul cauzei, pârâtul considerând că nu a comis fapte care sa constituie abateri disciplinare sau încălcări ale legii si fapte ilegale care sa afecteze pretinsele drepturi invocate in acţiune, ori care sa determine condamnări penale sau alte privări de libertate.

Or, rolul instanţei învestite cu soluţionarea unei acţiuni în constatarea calităţii de colaborator sau, după caz, de lucrător al Securităţii, nu este acela de a stabili vinovaţii, de a aplica pedepse şi de a le individualiza, nerealizând o justiţie retributivă, ci doar de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. şi a probelor administrate de pârât, întrunirea cumulativă a condiţiilor prevăzute de lege pentru existenţa calităţii în discuţie, raţiunea legii şi rolul instanţei fiind în acord cu principiile

stabilite prin jurisprudenţa C.E.D.O, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiţie şi echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunţată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Aşadar, prin reglementarea prevăzută de OUG nr. 24/2008, legiuitorul a urmărit deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliţie politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică a acestora şi fără să creeze premisele unei forme de răspundere colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informaţii, în condiţiile lipsei de vinovăţie şi a vreunei încălcări a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în fiecare caz în parte (în acelaşi sens pronunţându-se şi Curtea Constituţională prin decizia nr. 530/09.04.2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 430/24.06.2009).

În consecinţă, respectând dispoziţiile OUG nr. 24/2008 şi în aplicarea acestora, Curtea constată că pârâtul are calitate procesuală pasivă în cadrul unei acţiuni prin care se urmăreşte constatarea calităţii de colaborator sau, după caz, de lucrător al Securităţii a persoanelor care au participat la activitatea de poliţie politică comunistă şi nu a instituţiilor din care făceau parte.

Excepţia lipsei calităţii procesuale active a reclamantului este neîntemeiată.

Susţine pârâtul că nu exista o cerere expresa a Asociaţiei <15 Noiembrie 1987> Braşov de a fi verificat personal.

Dimpotrivă, la dosar la fila 18 există depus cererea formulată de Asociaţia „15 Noiembrie 1987" Braşov prin care solicită reclamantului să precizeze dacă persoanele aflate în tabelul anexat figurează în documentele din arhivă ca persoane care au făcut poliţie politică şi/sau au fost informatori ai securităţii. În tabelul nominal anexat se regăseşte şi pârâtul astfel că nu se vor reţine ca întemeiate apărările sale.

În cea ce priveşte susţinerea că reclamantul nu are un interes legitim, atât timp cât paratul nu i-a încălcat nici un drept individual sau colectiv şi că se subroga nepermis si in atribuţiunile Avocatului Poporului instanţa reţine că a statuat Curtea Constituţională, prin aceeaşi Decizie amintită mai sus, că: „Posibilitatea pe care o are Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii de a promova acţiuni în constatarea calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia nu reprezintă o substituire în atribuţiile instituţiei Avocatului Poporului. Această instituţie dispune de mecanisme specifice, determinate în mod cuprinzător şi detaliat în legea sa de organizare şi funcţionare, de natură să asigure în mod eficient realizarea rolului său constituţional (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.377 din 26 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 27 ianuarie 2011)".

„În acelaşi timp, Curtea nu a reţinut nici critica referitoare la pretinsa încălcare a principiului liberului acces la justiţie ca urmare a subrogării Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii în dreptul cetăţeanului care se consideră vătămat prin acţiunile abuzive ale unor lucrători din fosta Securitate de a avea acces liber la justiţie pentru apărarea drepturilor, a libertăţilor şi a intereselor sale legitime.

Astfel cum a statuat Curtea în jurisprudenţa sa, prevederile art. 1 alin. (7) şi (8) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 sunt edificatoare în acest sens, conferind persoanei, subiect al unui dosar din care rezultă că a fost urmărită de Securitate, precum şi, după caz, soţului supravieţuitor şi rudelor până la gradul al patrulea, inclusiv ale persoanei decedate ori moştenitorilor săi testamentari, dreptul de a afla identitatea lucrătorilor Securităţii şi a colaboratorilor acesteia care au contribuit cu informaţii la completarea dosarului şi, de asemenea, de a solicita verificarea calităţii de lucrător al Securităţii pentru ofiţerii sau subofiţerii care au contribuit la instrumentarea dosarului. Din cuprinsul acestor dispoziţii legale, se desprinde concluzia potrivit căreia Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii acţionează inclusiv la cererea persoanelor îndreptăţite, astfel că nu se pune problema nesocotirii dreptului acestora de liber acces la justiţie (a se vedea, spre exemplu,

Decizia nr. 608 din 12 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 21 iulie 2011)".

În consecință, nu se vor reține apărările pârâtului în sensul că CNSAS nu trebuia să fie abilitat prin lege să introducă acțiuni în justiție pentru constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, acest drept trebuind să aparțină exclusiv cetățeanului care se consideră vătămat ca urmare a eventualelor acțiuni abuzive ale unor lucrători din fosta Securitate, singurul în măsura să aprecieze asupra prejudiciilor suferite.

Excepția inadmisibilității cererii reclamantului este neîntemeiată.

Pârâtul se află în eroare cu privire la obiectul acțiunii care nicidecum nu constă în atacarea în instanță a actelor care privesc apărarea si securitatea naționala.

După cum s-a arătat în argumentele expuse mai sus, a statuat Curtea Constituțională prin decizia menționată că „prevederile legale criticate privind promovarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, pe calea contenciosului administrativ, nu reglementează controlul judecătoresc al unor acte de comandament cu caracter militar. Controlul legalității sau temeiniciei unor astfel de acte excedează cadrului normativ al ordonanței de urgență criticate, obiectul de reglementare al acesteia fiind în mod univoc menționat, și anume "accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității" (a se vedea Decizia nr. 219 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 24 aprilie 2012)".

Pe fond, analizând materialul probator administrat în cauză, Curtea reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securității este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului".

Din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/744 din 06.04.2016 și din înscrisurile atașate cererii de chemare în judecată, rezultă că pârâtul a fost recrutat la data de 28.08.1981, sub numele conspirativ „STAMORAN / ION STAMURAN" de către U.S. Brașov pentru "cunoașterea aspectelor și fenomenelor negative din punct de vedere al Securității, a manifestărilor ostile din partea elementelor din baza de lucru".

În nota informativă din data de 05.07.1985 pârâtul a relatat că numitul F.I., care are rude si prieteni în Canada, "în diverse discuții se declară nemulțumit cu unele probleme din țara noastră, afirmând că în alte țări viața e mai bună ca la noi".

Și prin nota din data de 07.10.1985 a relatat organelor de securitate discuțiile purtate de H.Ș., V.L., P.B., P.M., T.I. pe marginea legii referitoare la "contribuția bănească prin muncă", în sensul că persoanele menționate își exprimau nemulțumirea, subliniind că "unii/.../abia au timp să se aprovizioneze deoarece sunt cozi la alimente care și așa se găsesc în cantitate insuficientă".

Pe aceeași temă, anume reținerea sumelor din retribuție și lipsa alimentelor, a furnizat nota din data de 08.04.1986 în care a nominalizat pe numiții R.V., M.D., P.V., N.A. și V.L.

În același sens este și nota din data de 29.10.1986 în care pârâtul a semnalat "atmosfera încordată și de neliniște în ceea ce privește alimentarea cu alimentele necesare hranei zilnice", subliniind că "sunt discuții negative asupra hranei iar "ca rezultat al acestor neajunsuri se observă o reacție de demoralizare a oamenilor, unii își manifestă verbal nemulțumirile, cum ar fi: B.I., P.M., T.V., B.A".

În urma acestor Note informative, s-au încadrat persoanele semnalate pentru a vedea "dacă au relații cu persoane din Canada și R.P.U". Mai mult, informările respective au fost exploatate fie "la Serviciul 1, la tov. Lt. Filculescu", fie la Lt.col. Grozea din cadrul aceluiași serviciu, fie "la buletin".

Din analiza coroborată a tuturor înscrisurilor aflate la dosar rezultă ca fiind îndeplinită prima cerință legală, respectiv furnizarea de către pârât către organele de securitate a unor informații privind activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În ceea ce priveşte sintagma „activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist" Curtea apreciază că, din perspectiva raţiunii şi finalităţii legii, trebuie avut în vedere ceea ce autorităţile regimului comunist considerau, factum notorium, ca fiind activităţi şi/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanşa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delaţiuni, aceste autorităţi fiind cele care defineau în mod discreţionar atât ceea ce era permis, cât şi ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare.

Materialele furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiţie impusă de legiuitor se referă la faptul că persoanele urmărite au rude şi prieteni în alte ţări şi că s-au declarat nemulţumiţi de viaţa din România. De asemenea, se refereau la nemulţumirea manifestată de persoanele urmărite faţă de cantitatea insuficientă de alimente şi dificultatea obţinerii acestora.

Aşadar, prin aspectele relatate de pârât, aşa cum au fost mai sus descrise şi cum rezultă din actele depuse la dosar Curtea consideră că au fost evidenţiate, în esenţă, poziţia ostilă/atitudinea duşmănoasă a celor urmăriţi faţă de politica partidului şi statului, a conducerii acestora, faţă de regimul comunist, vădind interesul pentru opiniile celor vizaţi relativ la aspectele menţionate, pentru anturajul acestora, pentru opiniile acestora faţă de traiul de zi cu zi.

Acest interes, pus în practică prin informarea organelor Securităţii, coroborat cu urmările ce ar fi putut fi antrenate împotriva celor vizaţi probează un mecanism specific de supraveghere poliţienească extrem de intrusiv în viaţa privată a celor urmăriţi şi o grevare a dreptului la viaţă privată, a exercitării libertăţii de exprimare, de opinie şi de conştiinţă, adică exact a acelor libertăţi care conturează personalitatea unui om, care dau măsura demnităţii acestuia, grevare care – în raport de sistemul de valori al fiecăruia dintre cei vizaţi – poate echivala cu o suprimare efectivă a acestor libertăţi.

Toate aceste acţiuni ale pârâtului ce au implicat urmărirea îndeaproape a vieţii unor persoane dar şi opiniile acestora, precum şi relatarea acestora şi a discuţiilor purtate, şi care nu au rămas fără consecinţe, astfel cum s-a subliniat anterior, constituie activităţi prin care s-au suprimat/îngrădit drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului, şi anume: *dreptul la viaţă privată* şi, implicit, dreptul la liberă exprimare, dreptul la libertatea conştiinţei.

Aşa cum reiese din documentele anexate, activitatea pârâtului se remarcă prin acţiunile ce au ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Constatând aceste aspecte, rezultă în mod evident că prin activităţile desfăşurate, pârâtul a adus atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale persoanelor, recunoscute şi garantate de legislaţia în vigoare la acea dată, prejudiciind grav statutul persoanelor urmărite.

În consecinţă, instanţa reţine că şi a doua condiţie prevăzută de dispoziţiile art. 2 lit. b) din OUG 24/2008 este îndeplinită în sensul de a fi vizată îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, şi anume prin informaţiile furnizate organelor Securităţii, pârâtul a adus atingere unor drepturi fundamentale.

Constatarea calităţii de colaborator al Securităţii se impune nu doar în considerarea celor anterior expuse, dar şi faţă de împrejurarea că aportul adus de pârât a determinat luarea în mod efectiv de măsuri.

Astfel, Curtea arată că standardul impus de legiuitor pentru constatarea calităţii de colaborator al Securităţii a fost îndeplinit, încălcarea drepturilor enunţate fiind în speţă nu doar potenţială ci şi efectivă, date fiind efectele produse ca urmare a informaţiilor furnizate de pârât, indiferent de raportul privind analiza activităţii desfăşurate şi de calitatea informaţiilor, importantă fiind intenţia sa conştientă de a interveni în viaţa privată a persoanelor.

De altfel, raportul despre care face vorbire pârâtul este întocmit în anul 1985 iar pârâtul a continuat activitatea de informare inclusiv în anul 1986 prin întocmirea de note informative.

În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, ratificat

de altfel de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România prin Decretul nr. 212/1974. Astfel, dreptul garantat de art. 17 din Pact este menit să asigure dezvoltarea, fără interferențe exterioare, a personalității fiecărui individ, inclusiv în relație cu alte ființe umane, existând o zonă de interacțiune a persoanei cu ceilalți, chiar și într-un spațiu public, care poate intra în aria vieții private; or, cunoașterea relațiilor persoanei respective privea tocmai această zonă de interacțiune într-un spațiu care intra în zona vieții private.

Față de aceste considerente, având în vedere că în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 . Curtea, în temeiul art. 11 alin. 1 din același act normativ, va admite prezenta acțiune și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:

Respinge ca nefondate excepțiile lipsei calității procesuale active, lipsei calității procesuale pasive și a inadmisibilității invocate de pârât.

Admite cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul Consiliul Național Pentru Studierea Arhivelor Securității, C.I.F. 12932750, cu sediul în sector 3, București, Str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu pârâtul Berekmeri Ioan, cu domiciliul în Brașov, ...

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare, care se depune la Curtea de Apel București – Secția de Contencios Administrativ Fiscal.

Pronunțată azi, 26.06.2017, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței potrivit art. 396 alin. 2 C.pr.civilă.

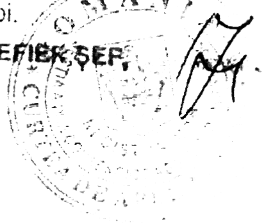
PREȘEDINTE, GREFIER,

Virginia Filipescu Dana Ștefănescu

Red. V.F./4 ex.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA Contencios admin. și fiscal
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 562/2/2017 se legalizează de noi.
GREFIER ȘEF,

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr. .... Scutit taxă În sumă de .... lei
GREFIER ȘEF,

Definitivă prin respingerea recursului ca nefondat, decizia nr. 1286/ 03 03 2020, dosar nr. 562/2/2017 ICCJ.